

Sustavno bilježenje IP adresa korisnika i priopćavanje njihovih imena i poštanskih adresa nositelju prava intelektualnog vlasništva ili trećoj strani kako bi mu se omogućilo da podnese tužbu za naknadu štete dopušteni su pod određenim uvjetima

Zahtjev za otkrivanje informacija nositelja prava intelektualnog vlasništva ne smije predstavljati zlouporabu te mora biti opravdan i razmjeran

Društvo Mircom International Content Management & Consulting (M.I.C.M.) Limited (u daljnjem tekstu: Mircom) je protiv društva Telenet BVBA, pružatelja pristupa internetu, podnijelo Ondernemingsrechtbanku Antwerpen (Trgovački sud u Antwerpenju, Belgija) zahtjev za otkrivanje informacija. Njime se zahtijevalo donošenje odluke kojom se Telenetu nalaže da pruži identifikacijske podatke svojih korisnika na temelju IP adresa koje je za Mircomov račun prikupilo jedno specijalizirano društvo. Internetski priključci Telenetovih korisnika bili su upotrijebljeni za dijeljenje filmova iz Mircomove ponude na mreži ravnopravnih članova (*peer-to-peer*) pomoću protokola BitTorrent. Telenet se protivi Mircomovu zahtjevu.

U tim je okolnostima sud koji je uputio zahtjev najprije pitao Sud predstavlja li dijeljenje dijelova medijske datoteke koja sadržava zaštićeno djelo na navedenoj mreži priopćavanje javnosti na temelju prava Unije. Zatim je želio znati može li se nositelj prava intelektualnog vlasništva, poput Mircoma, koji se njima ne koristi, nego potražuje naknadu štete od navodnih počinitelja povrede, koristiti mjerama, postupcima i pravnim sredstvima predviđenima pravom Unije radi osiguranja provedbe tih prava, na primjer, zahtijevanjem informacija. Naposljetku, sud koji je uputio zahtjev pozvao je Sud da razjasni pitanje zakonitosti, s jedne strane, načina na koji je Mircom prikupio IP adrese korisnika i, s druge strane, priopćavanja podataka čije je otkrivanje Mircom zahtijevao od Teleneta.

Sud je u svojoj presudi presudio, kao prvo, da učitavanje dijelova medijske datoteke na mrežu ravnopravnih članova (*peer-to-peer*), poput predmetne, predstavlja stavljanje na raspolaganje javnosti u smislu prava Unije¹. Kao drugo, nositelj prava intelektualnog vlasništva, poput Mircoma, može se koristiti sustavom zaštite tih prava, ali njegov zahtjev za otkrivanje informacija, konkretno, ne smije predstavljati zlouporabu te mora biti opravdan i razmjeran². Kao treće, sustavno bilježenje IP adresa korisnika takve mreže i priopćavanje njihovih imena i poštanskih adresa tom nositelju ili trećoj strani kako bi mu se omogućilo da podnese tužbu za naknadu štete dopušteni su pod određenim uvjetima³.

¹ Članak 3. stavci 1. i 2. Direktive 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu (SL 2001., L 167, str. 10.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 1., str. 119.)

² Članak 3. stavak 2. i članak 8. Direktive 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL 2004., L 167, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 2., str. 74.)

³ Članak 6. stavak 1. prvi podstavak točka (f) Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL 2016., L 119, str. 1. i ispravci SL 2018., L 127, str. 2. i SL 2021., L 74, str. 35.) u vezi s člankom 15. stavkom 1. Direktive 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja

Ocjena Suda

Kao prvo, Sud koji je u kontekstu zaštite autorskog prava već odlučivao o pojmu „priopćavanje javnosti”, pojašnjava da učitavanje prethodno preuzetih dijelova medijske datoteke koja sadržava zaštićeno djelo korištenjem mreže ravnopravnih članova (*peer-to-peer*) – iako ti dijelovi kao takvi nisu upotrebljivi te unatoč tome što do učitavanja dolazi automatski, kada je korisnik pristao na program za razmjenu BitTorrent klijent davanjem svoje suglasnosti za njegovu primjenu nakon što je o njegovim značajkama bio propisno obaviješten – predstavlja „stavljanje djela na raspolaganje javnosti”.

Valja pojasniti da svaki korisnik navedene mreže može lako rekonstruirati izvornu datoteku od dijelova koji su dostupni na računalima drugih korisnika. Istodobno s preuzimanjem dijelova određene datoteke, oni se stavljaju na raspolaganje za učitavanje drugim korisnicima. Sud u tom pogledu utvrđuje da korisnik ne mora preuzeti određeni broj dijelova koji čine minimalni prag i da svaka radnja kojom on, potpuno svjestan posljedica svojega postupanja, daje pristup zaštićenim djelima može predstavljati radnju stavljanja na raspolaganje. U ovom je slučaju riječ upravo o takvoj radnji jer ona obuhvaća neodređen broj mogućih adresata, podrazumijeva znatan broj osoba te je izvedena pred novom javnosti. Tim se tumačenjem nastoji osigurati pravedna ravnoteža između interesa i temeljnih prava nositelja prava intelektualnog vlasništva, s jedne strane, i korisnika predmeta zaštite, s druge strane.

Kao drugo, Sud smatra da se nositelj prava intelektualnog vlasništva, poput Mircoma, koji je ta prava stekao na način da su mu ustupljene tražbine te koji se njima ne koristi nego samo potražuje naknadu štete od navodnih počinitelja povreda, u načelu može koristiti mjerama, postupcima i pravnim sredstvima predviđenima u pravu Unije, pod uvjetom da njegov zahtjev ne predstavlja zlouporabu. Sud pojašnjava da je eventualno tvrđenje takve zlouporabe u nadležnosti suda koji je uputio zahtjev te da bi on u tu svrhu mogao, na primjer, provjeriti jesu li u slučaju odbijanja sporazumnog rješenja sudski postupci doista bili pokrenuti. Kad je riječ, konkretno, o zahtjevu za otkrivanje informacija, poput Mircomova, Sud utvrđuje da ga se ne može smatrati nedopuštenim zato što je postavljen u pre-sudskom postupku. Međutim, taj zahtjev valja odbiti ako je neopravdan ili nerazmjeran, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri. Tim tumačenjem Sud nastoji osigurati visoku razinu zaštite intelektualnog vlasništva na unutarnjem tržištu.

Kao treće, Sud je presudio da se pravu Unije u načelu ne protivi ni to da nositelj prava intelektualnog vlasništva odnosno treća strana za njegov račun sustavno bilježe IP adrese korisnika mreže ravnopravnih članova (*peer-to-peer*) čiji su internetski priključci navodno bili korišteni u aktivnostima koje povređuju pravo (prethodna obrada podataka) ni priopćavanje imena i poštanskih adresa tih korisnika tom nositelju ili trećoj strani radi podnošenja tužbe za naknadu štete (naknadna obrada podataka). Međutim, inicijative i zahtjevi u tom smislu moraju biti opravdani, razmjerni, ne smiju predstavljati zlouporabu te moraju biti predviđeni nacionalnom zakonodavnom mjerom kojom se ograničava opseg prava i obveza na temelju prava Unije. Sud pojašnjava da pravo Unije društvu poput Teleneta ne nalaže da privatnim osobama priopći osobne podatke kako bi pred građanskim sudovima mogle pokrenuti postupke protiv povreda autorskog prava. Međutim, ono državama članicama dopušta da takvu obvezu propišu.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) (SL 2002., L 201, str. 37.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 52., str. 111.) kako je izmijenjena Direktivom 2009/136/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. (SL 2009., L 337, str. 11.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 52., str. 224. i ispravci SL 2017., L 162, str. 56. i SL 2018., L 74., str. 11.)

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presude nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106